

## EVLENME VE BOŞANMA İSTATİSTİKLERİNE İLİŞKİN GENEL AÇIKLAMA

**Evlenme olaylarına** ilişkin bilgiler, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından 1927 yılından itibaren derlenmeye başlanmış ve 1967 yılı sonuna kadar il ve ilçe merkezlerinden, 1968-1981 yılları arasında il ve ilçe merkezleri ile belediyesi olan bucak ve köylerden, 1982 yılı başından itibaren Türkiye geneli için derlenmeye başlanmıştır.

**Boşanma olaylarına** ilişkin bilgiler, Medeni Kanun'un 4 Ekim 1926 tarihinde yürürlüğe girmesinden itibaren TÜİK tarafından Türkiye geneli için derlenmektedir.

Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi (MERNİS)'nin 2001 yılında on-line sisteme geçmesiyle evlenme ve boşanma istatistiklerinin bu veri tabanından elde edilmesine karar verilmiştir. Bu amaca yönelik olarak, İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü ile Türkiye İstatistik Kurumu arasında 7 Şubat 2006 tarihinde veri değişimine ilişkin bir protokol yapılmıştır. Bu protokol çerçevesinde, 2003 yılı ve sonrasına ait evlenme ve boşanma olaylarına ilişkin bilgiler, MERNİS veri tabanından elde edilerek TÜİK tarafından yayımlanmaya başlanmıştır.

2007 yılından itibaren yıllık olarak yayımlanan "Evlenme ve Boşanma İstatistikleri Haber Bülteni", 2010 yılından itibaren üçer aylık dönemler halinde yayımlanmaya başlanmıştır. MERNİS'in dinamik bir yapıya sahip olması nedeniyle üçer aylık dönemler itibarıyla açıklanan evlenme ve boşanma verileri, yıllık yayımlanan haber bülteninde güncellenmektedir.

MERNİS veri tabanından elde edilen "Evlenme ve Boşanma İstatistikleri", 2010 yılına kadar Türkiye'de meydana gelen tüm evlenme ve boşanma olaylarını içermektedir. 2011 yılından itibaren ise evlenen ve boşanan kişilerin adres bilgileri, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi'nden elde edilerek, Türkiye'de ikamet eden kişilere ilişkin evlenme ve boşanma olaylarını içermektedir. Ancak, evlenme ve boşanma istatistikleri, olayın meydana geldiği yere göre yayımlanmaktadır.

### Tanım ve Kavramlar

**Evlenme:** Türk Medeni Kanunu'na göre evlenmeye ehil erkek ve kadının, yetkili kanuni merci önünde yapmış oldukları çift taraflı bir akittir.

**Ortalama evlenme yaşı:** Belli bir yıl içinde evlenen çiftlerin ortalama evlenme yaşıdır. Ortalama evlenme yaşı erkek ve kadın için ayrı hesaplanmaktadır.

$$X = \frac{\sum_{i=1}^N x_i}{N}$$

Burada;

X: Ortalama evlenme yaşını,

$x_i$ : Evlenen i. kişinin yaşını,

N: Evlenen kişi sayısını,

ifade etmektedir.

**Ortalama ilk evlenme yaşı:** Belli bir yıl içinde ilk kez evlenen çiftlerin ortalama evlenme yaşıdır. Ortalama ilk evlenme yaşı erkek ve kadın için ayrı hesaplanmaktadır.

$$Y = \frac{\sum_{i=1}^N y_i}{N}$$

Burada;

Y: Ortalama ilk evlenme yaşını,  
 $y_i$ : ilk kez evlenen i. kişinin yaşını,  
N: ilk kez evlenen kişi sayısını,

ifade etmektedir.

**Boşanma:** Evlenmenin yasal olarak sona erdirilmesidir. Yani, erkek ile kadının, yeni bir evlenme yapacak şekilde hukuki bir kararla evliliklerini tamamen sona erdirmeleridir.

## Sınıflamalar

**İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması (İBBS):** Bölgesel istatistiklerin toplanması, geliştirilmesi, bölgelerin sosyo-ekonomik analizlerinin yapılması, bölgesel politikaların çerçevesinin belirlenmesi ve Avrupa Birliği Bölgesel İstatistik Sistemine uygun karşılaştırılabilir istatistiki veri tabanı oluşturulması amacıyla Kurumumuzda üretilen veri ve bilgilerin İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması 1. Düzey, 2. Düzey ve 3. Düzey kapsamında sunulmaktadır.

**1. Düzey İstatistiki Bölge Birimleri;** 2. Düzey İstatistiki Bölge Birimlerinin gruplandırılması sonucu tanımlanmış olup 12 bölgeden oluşmaktadır.

**2. Düzey İstatistiki Bölge Birimleri;** 3. Düzey kapsamındaki komşu illerin gruplandırılması sonucu tanımlanmış olup 26 bölgeden oluşmaktadır.

**3. Düzey İstatistiki Bölge Birimleri;** il düzeyinde olup 81 ilden oluşmaktadır. Her bir il, İstatistiki Bölge Birimini tanımlamaktadır.